2017-18 ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర బడ్జెట్

అంకెల తకరారుతో మరోమారు ప్రజావంచన

2017-18 ఆర్థిక సంవత్సరానికిగానూ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆదాయ, వ్యయాలను; ప్రాధామ్యాలను వివరించే వార్షిక బడ్జెట్‌ను - మార్చి 15న వెలగపూడిలో నిర్మించిన నూతన శాసనసభలో ఆర్థికమంత్రి ప్రవేశపెట్టాడు. వ్యవసాయానికి అత్యధిక ప్రాధాన్యతనిస్తున్నామని చెప్పుకునేందుకు సాధారణ బడ్జెట్‌కు అనుబంధంగా అదే రోజున రాష్ట్ర వ్యవసాయ బడ్జెట్‌ను ఆ శాఖామంత్రి ప్రవేశపెట్టాడు. ఈ బడ్జెట్‌లలో ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ఆదాయ, వ్యయాల గణాంకాలుగానీ, ప్రజా సంక్షేమరంగాలకు కేటాయింపులుగానీ - ఏవీ వాస్తవాలను ప్రతిబింబించటంలేదని స్పష్టమౌతోంది. ఎంతగా 'మసిబూసి మారేడుకాయ చేయ' ప్రయత్నించినా, వాస్తవ పరిస్థితులకు సరిపోలని గణాంకాలు, తమ రాజకీయ ప్రయోజనాలకనుగుణంగా ఏర్చి కూర్చిన గణాంకాలలోని వైరుధ్యాలు దోపిడీ పాలకుల నిజనైజాన్ని వెల్లడిచేస్తున్నాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ - అప్పులలోనా, వృద్ధిరేటులోనా అగ్రగామి?!

విభజనకు ముందు ఉమ్మడి రాష్ట్ర బడ్జెట్ మొత్తం ఒక లక్షా 40 వేల కోట్ల రూ॥ కాగా 13 జిల్లాలతోకూడిన విభజిత ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో తెలుగుదేశంపార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన పిదప ప్రతి ఏటా బడ్జెట్ మొత్తాలను పెంచుకుంటూ పోతోంది. గత సం॥ కంటే 13.6 శాతం పెంపుతో ఈ సంవత్సరం ఒక లక్షా 56 వేల 999 కోట్ల రూ॥ భారీ బడ్జెట్‌ను ప్రతిపాదించారు. తాము అనుసరిస్తున్న సామ్రాజ్యవాద, దోపిడీ అనుకూల విధానాలను మరుగుపరిచే ప్రయత్నం చేస్తూ, దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాలను మించి 12 శాతం వృద్ధిరేటుతో రాష్ట్రం పురోగ మిస్తోందని ప్రజలను మోసగిస్తున్నారు.

ఈ వార్షిక బడ్జెట్‌లో ప్రభుత్వ ఆదాయ వనరులను పరిశీలిస్తే రూ. 37 వేల 548 కోట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వ గ్రాంటుగానూ, రూ. 30 వేలకోట్లు వివిధ సంస్థల నుండి అప్పుజేయటం ద్వారా పొందనున్నామని బెరుకు లేకుండా ప్రకటించుకున్నారు. కేంద్రం నుండి గ్రాంటుగా రావలసిన నిధులన్నీ రాబట్టుకోగలగటం సందేహాస్పదమే. కాగా, ఇప్పటికే రాష్ట్రం పేరిట వున్న అప్పు, ఈ తాజా అప్పుతో కలిసి 2 లక్షల 16 వేల కోట్ల రూ॥కు పెరగనుంది. అంటే రాష్ట్ర జనాభా తలసరి అప్పు రూ. 40 వేలు దాటుతుంది. (మరల కేంద్ర అప్పు విడిగా లెక్కవేయాలి). 7 లక్షల కోట్ల రూ॥ దాటిందని ప్రకటిస్తున్న రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తి (జిఎస్‌డిపి)లో, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన అప్పుల వాటా ఆందోళనకరంగా పరిణమించింది. ప్రతి రూపాయిలోనూ పదోవంతు వడ్డీ చెల్లింపులకే పోతోంది. 2017-18 బడ్జెట్‌లో దాదాపు 16 వేలకోట్ల రూ॥లను అప్పుల చెల్లింపుకు కేటాయించటాన్ని బట్టి, ప్రతి ఏటా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ రుణభారం ఎంతగా పెరుగుతూ పోతుందో అర్థమౌతుంది. ప్రపంచ బ్యాంకుతోసహా సామ్రాజ్యవాద ద్రవ్య సంస్థల నుండి, ఇతర వనరుల నుండి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్న అప్పుతోబాటు, వారు విధించే అనేకానేక షరతులకు కూడా లోబడవలసి వుంటుందనేది స్పష్టమే. ఫలితంగా మన రాష్ట్ర సహజ సంపదలను, వనరులను దోచిపెట్టడం పెరుగుతుంది; ప్రజలకు లభించే కనీసపాటి సేవలు, సంక్షేమం, సబ్సిడీలు కొడిగట్టిపోయి ప్రజా జీవితాలు మరింత దుర్భరమౌతాయి.

గ్రాంటులు, అప్పుల తర్వాత కూడా నికర ఆర్థిక లోటు 23 వేల 54 కోట్ల రూ॥గా రెవిన్యూ లోటు రూ. 416 కోట్లుగా బడ్జెట్‌లో పేర్కొన్నారు. దీనిని పూడ్చుకునేందుకు రానున్న రోజులలో ఖచ్చితంగా ప్రజలపై పన్నుల భారం పెంచనున్నారనేది బహిరంగ రహస్యం. అయితే బడ్జెట్‌లో దీనిని ఎక్కడా పొక్కకుండా కప్పిపెట్టి, ప్రజలపై భారంమోపని ప్రజారంజక బడ్జెట్‌గా ప్రజలను మభ్యపరచజూస్తున్నారు.

వ్యవసాయరంగ వృద్ధిపై అభూత కల్పనలు

రాష్ట్ర ప్రజలను వరుసగా కరువు వెంటాడుతోంది. మన రాష్ట్రంలో గత సం॥రం సగటు వర్షపాతంకంటే 27 శాతం తక్కువ వర్షపాతం నమోదైంది. వర్షాభావం, సాగునీరు లేక అనేక ప్రాంతాల్లో ఖరీఫ్ సాగు కాలేదు; అనేక ప్రాంతాల్లో రబి సాగే చేయలేదు; పంటలు వేసినచోట్ల కూడా నీరు లేక పంటలు నిలువునా ఎండిపోయాయి. 9 జిల్లాలలో తీవ్ర మంచినీటి ఎద్దడి వుంది. వివిధ జిల్లాల నుండి ముఖ్యంగా అనంతపురం జిల్లా నుండి రైతు, కూలీల, గ్రామీణ పేదల వలసలు ప్రవాహంలా సాగుతున్నాయి. పశు వులకు తాగటానికి నీరు, పశుగ్రాసం లేక పశువులు ప్రాణాలొదులుతున్నాయి. లేదా కబేళాలకు తరలించబడుతున్నాయి.

రాష్ట్రంలోనూ - ప్రత్యేకించి అనంతపురం జిల్లాలో తీవ్ర సాగునీటి ఎద్దడిని అధిగమించేందుకు 350 కోట్ల రూ॥ వెచ్చించి రెయిన్‌గన్లను ప్రయోగించాల్సిన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయని ప్రభుత్వమే ఒకవైపు చెబుతోంది. స్థూల సాగుభూమి విస్తీర్ణమూ, దిగుబడీ తగ్గాయని అనేక సర్వేలు వెల్లడిస్తున్నాయి. దీనికి తోడుగా పంటలు నష్టపోయి, రుణభారం పెరిగి, ప్రభుత్వ మద్దతులేని స్థితిలో రైతాంగం-ప్రధానంగా కౌలురైతుల ఆత్మహత్యలు అన్ని జిల్లాలలోనూ నిత్యవార్తలయ్యాయి. రాష్ట్రంలోని 670 మండలాలకుగాను దాదాపు సగం (333) మండలాలను కరువుపీడిత మండలాలుగా ప్రకటించక ప్రభుత్వానికే తప్పలేదు.

గత సంవత్సరం నవంబర్‌లో కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న పెద్దనోట్ల రద్దు చర్య రాష్ట్రంపై – ముఖ్యంగా కార్మిక, కష్టజీవులపై తీవ్ర ప్రభావాన్నే చూపింది. భవననిర్మాణాలు దాదాపుగా ఆగిపోయాయి. చిన్న పరిశ్రమలు అనేకం మూతబడి కార్మికులు ఉపాధి కోల్పోయారు. ఈ పరిణామాలన్నీ రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థపై ప్రతికూల ప్రభావాన్ని చూపుతున్నాయి.

వాస్తవాలన్నీ ఓవైపున ఇలా వుంటే, రాష్ట్రం సుభిక్షంగా వుందని పేర్కొనటానికి ప్రభుత్వానికి ఎలా సాధ్యమైంది?! వ్యవసాయరంగంలో 11.61 శాతం, వ్యవసాయ అనుబంధరంగాల్లో 14.03 శాతం, పప్పుధాన్యాల ఉత్పత్తిలో 2.85 శాతం, ధాన్యం ఉత్పత్తిలో 9.2 శాతం పెరుగుదల నమోదు చేశామని, పాడి పరిశ్రమ కూడా పరుగులు తీస్తూ పురోగమిస్తున్నదని పేర్కొనటం ప్రజలను నిండా దగా చేయటంకాదా?! రైతు కుటుంబాల ఆదాయాల ప్రాతిపదికన మన రాష్ట్రం 21వ స్థానంలో వున్నదని కేంద్ర ప్రభుత్వ నివేదికలే ఓ వైపున చెబుతూండగా ప్రభుత్వం గప్పాలు కొట్టటాన్ని ఏమని నిర్వచించాలి?!

రైతాంగ రుణాల రద్దు–మరో పెద్ద వంచన

విభజిత ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభ ఎన్నికల ప్రచారంలో చంద్రబాబునాయుడు రైతాంగ రుణాలరద్దు, డ్వాక్రా మహిళల రుణాల రద్దు, చేనేత కార్మికుల రుణాల రద్దు, నిరుద్యోగ యువతకు ఉద్యోగం లేదా నిరుద్యోగ భృతి వంటి అనేక వాగ్దానాలు చేసి గద్దెనెక్కాడు. అధికారం చేపట్టిన తర్వాత 'కట్టు బట్టలతో రోడ్డుపైన మిగిలామ'ని, 'చెట్టు క్రింద వుంటూ పాలన సాగిస్తున్నామ'ని, ఉద్యోగుల జీతభత్యాల చెల్లింపుకే డబ్బు లేదనే బీద పలుకులతో రుణాల రద్దు కార్యక్రమాన్ని సాధ్యమైనంత కుదించటానికి లేదా ఎగవేయటానికి ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేస్తూ వచ్చాడు.

చంద్రబాబు అధికారంలోకి వచ్చేనాటికి బ్యాంకులలో వున్న రైతుల రుణాలు రూ. 87,612 కోట్లు. వీటి పరిశీలనకు వివిధ కమిటీల పేరున కాలయాపన చేయటంతోపాటు మాఫీ పరిమితిని రూ. 50 వేలకు కుదించి, మాఫీ చేయాల్సిన రుణాల మొత్తాన్ని చాలావరకు తగ్గించివేశాడు. ప్రస్తుత బడ్జెట్‌లో ఈ పద్దు క్రింద కేటాయించిన రూ. 3,600 కోట్లతోసహా రైతాంగ రుణమాఫీ క్రింద ఇప్పటికి కేటాయించిన మొత్తం రూ. 14,200 కోట్లు మాత్రమే. బ్యాంకు రుణాలపై రైతులు చెల్లించాల్సిన వడ్డీలో ఈ మొత్తం కేటాయింపు మూడో వంతు కూడా లేకపోగా, అసలు రుణం యధాతథంగా వుందంటే రైతాంగాన్ని రుణమాఫీ పేరిట ఎంతటి వంచనకు గురిచేశారో విదితమౌతుంది.

తమ బ్యాంకు రుణాలను ప్రభుత్వం రద్దు చేస్తుందని ఎదురుచూస్తున్న రైతులకు నిరాశే ఎదురైంది. బ్యాంకు రుణాలు చెల్లించలేదనే పేరిట, రైతులకు బ్యాంకులు తిరిగి రుణం మంజూరు చేయటానికి నిరాకరించాయి. కొద్దిమంది రైతులకైనా లభించే ఆ కొద్దిపాటి సంస్థాగత రుణసౌకర్యం కూడా లభించకుండా పోయింది. దీనితో అనివార్యంగా రైతులు సాగు ఖర్చులకోసం ప్రైవేటు వడ్డీ వ్యాపారులపై ఆధారపడక తప్పలేదు. ఫలితంగా తిరిగి మరింత రుణభారంలో రైతులు కూరుకుపోవటమే జరిగింది. కాగా, రైతుల రుణవిమోచన చేసిన రైతుబాంధవునిగా ముఖ్యమంత్రి స్తోత్ర పాఠాలందుకోవటం రైతులను నిలువునా దగా చేయటం కాదా?!

ఇక, చేనేత కార్మికుల రుణాల రద్దు గురించి ఈ బడ్జెట్‌లో ఊసెత్తలేదు. డ్వాక్రా మహిళల రుణాల మొత్తం రూ. 14,200 కోట్లు కాగా, కేవలం ఇప్పటికి రూ. 1600 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించటంతో, రుణాలు రద్దుకాక, వడ్డీల భారం అధికమై డ్వాక్రా గ్రూపులలో వుండే కష్టజీవి మహిళలు తీవ్ర ఇబ్బందుల నెదుర్కొంటున్నారు.

2016–17లో వ్యవసాయ బడ్జెట్‌ను రూ. 16,250 కోట్లతో ప్రతిపాదించగా, ఈ సంవత్సరం రూ. 1,963 కోట్లు అదనంగా జోడించి రూ. 18,214 కోట్లతో ప్రతిపాదించినట్లుగా గొప్పలు చెప్పుకుంటున్నారు.

వాస్తవానికి కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకమైన గ్రామీణ ఉపాధిహామీ పథకం యొక్క నిధులను కూడా వ్యవసాయ బడ్జెట్‌లో కలిపి చూపించారు. 2016–17 బడ్జెట్‌లో ఉపాధిహామీ పథకానికి రూ. 5,094 కోట్లు కేటాయించగా, 2017–18లో దీనికి రూ. 6,040 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ పద్దులో పెరిగిన దాదాపు వెయ్యికోట్ల రూ॥ను జోడించుకుని వ్యవసాయ బడ్జెట్ పెరిగిందని చెబుతున్నారు. అలాగే రైతాంగ రుణమాఫీ క్రింద కేటాయింపుల్ని ఆర్థికశాఖ పద్దు నుండి విడగొట్టి వ్యవసాయ బడ్జెట్‌లో కలిపారు. విద్యుత్తుశాఖ పరిధిలోని రైతుల విద్యుత్తు సబ్సిడీ మొత్తాన్ని ఆ శాఖ నుండి విడగొట్టి వ్యవసాయ బడ్జెట్‌లో కలిపి మొత్తం మీద అంకెల గారడీతో వ్యవసాయరంగానికి అధిక ప్రాధాన్య మిచ్చినట్లుగా చెప్పుకోవటానికి విఫలయత్నం చేశారు.

ఉపాధిహామీ పథకం ద్వారా 60 లక్షల 75 వేల పనిదినాలు కల్పించినట్లుగా ఈ బడ్జెట్‌లో పేర్కొన్నారు. సగటున రోజుకు రూ. 150 కూలీ చొప్పున లెక్కవేస్తే రూ. 9,112 కోట్లు ఈ పద్దు క్రింద ఖర్చు చూపించాలి. అయితే ఈ పద్దు క్రింద ఖర్చు చేసింది. రూ. 5,094 కోట్లు మాత్రమే. ఈ విధంగా అంకెలకీ, చేతలకీ పొంతనలేని అంశాలు బడ్జెట్‌లో మరెన్నో!

వ్యవసాయ అనుబంధరంగాలకు గతేడాది బడ్జెట్‌లో 6.4 శాతం అనగా రూ. 8,496 కోట్లు కేటాయించగా, ఈ సం॥ బడ్జెట్‌లో దానిని 5.79 శాతానికి కుదించి రూ. 9,090 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. అంకెల్లో ఈ సం॥రం కేటాయింపు పెరిగినట్లు కన్పించినప్పటికీ, గత సం॥లాగా బడ్జెట్‌లో 6.4 శాతం అయితే కూడా రూ. 10,047 కోట్లు కేటాయించవలసి వచ్చేది. కనుక, ఈ లెక్కన గత సం॥రం కంటే వ్యవసాయ అనుబంధరంగాలకు రూ. 957 కోట్లు తక్కువే కేటాయింపులు జరిగాయి.

కరువు నెదుర్కొనే చర్యలు శూన్యం

రాష్ట్రంలో నెలకొన్న తీవ్ర కరువు, ప్రవాహంలా సాగుతోన్న వలసలు, రైతాంగ ఆత్మహత్యలు, పెరుగుతోన్న తాగునీటి కొరత, వేసవి ఉష్ణోగ్రతలు పెరుగుతూ రానున్న కాలంలో తీవ్రరూపం దాల్చనున్న తాగునీటి సమస్య. వడదెబ్బకు కకావికలయ్యే కష్టజీవుల జీవితాలు.... మొదలైన తక్షణం ప్రథమ ప్రాధాన్యతనిచ్చి దృష్టి సారించాల్సిన సమస్యలను గురించి బడ్జెట్‌లో ప్రస్తావించకపోవటం

పాలకుల ప్రజావ్యతిరేక స్వభావానికి అద్దం పడుతోంది. పైగా, ఈ పరిస్థితులన్నింటినీ మరుగుపర్చటం ద్వారా, దీనిని అధిగమించేందుకు ప్రభుత్వం చేపట్టవలసిన తక్షణ, దీర్ఘకాలిక చర్యలను చర్చకే రాకుండా ఎగవేయదలచుకున్నారని స్పష్టమౌతోంది.

"స్వాతంత్ర్యం" వచ్చి ఏడు దశాబ్దాలు గడుస్తున్నా, రాష్ట్రంలోని అత్యధిక ప్రాంతాలు త్రాగు-సాగునీటి కొరతను ఎదుర్కొంటున్నాయి. పూర్తిగా వర్షాధార ప్రాంతాలుగా మిగిలి వున్నాయి. నెహ్రూ కాలంలో ప్రారంభించిన నందికొండ - నాగార్జునసాగర్ మొదలుకొని ఈనాటి వరకు ఎన్నో సాగునీటి ప్రాజెక్టులను పాలకులు ప్రారంభించటమేగానీ, వాటిని పూర్తిచేసి ఆ ప్రాజెక్టుల పరిధిలో ఆయకట్టుకు కాల్వల ద్వారా నీరందించే వైపుగా పనులు సాగించటంలేదు. లక్షలాది ఎకరాలకు నీరందించేవిధంగా సాగునీటి ప్రాజెక్టులకు ఈ బడ్జెట్‌లో రూ. 12,770 కోట్లు కేటాయించామని చెప్తున్నప్పటికీ, ఎన్ని సం॥లు గడిచినా ఈ ప్రాజెక్టులు పూర్తికాని పరిస్థితిని మనం చూస్తున్నాం. పెరుగుతున్న ధరలతో, ఎప్పటికప్పుడు ప్రాజెక్టుల వ్యయాన్ని పెంచుకుంటూ కాంట్రాక్టర్లు, పాలక రాజకీయ నాయకులు ప్రజాధనాన్ని దోచుకు తినడం ఒక పార్శ్వం మాత్రమే. దేశంలో సాగు, తాగునీటి సౌకర్యాలను సమగ్రంగా కల్పించరాదన్న సామ్రాజ్యవాదుల కుటిల విధానాల కారణంగా ఈ ప్రాజెక్టులు సత్వరమే పూర్తిచేయబడటంలేదు. సామ్రాజ్యవాద, కార్పొరేటు సంస్థలకు కారుచౌకగా ప్రజల శ్రమశక్తిని దోచిపెట్టేందుకే కొన్ని ప్రాంతాలను నిరంతర కరువు పీడిత ప్రాంతాలుగా ఉంచుతున్నారు. పాలక రాజకీయ నాయకులు తమ స్వార్ధ రాజకీయ ప్రయోజనాలకనుగుణంగా తామే పెంచి పోషించిన ప్రాంతాల మధ్య అసమానతలను ఉపయోగించుకొని ప్రజల మధ్య విద్వేషాలను రెచ్చగొట్టి తమ రాజకీయ పబ్బం గడుపుకునేందుకు సాధనంగా మలచు కుంటున్నారు. ఈ కారణంగా రాష్ట్రంలో హంద్రీనీవా, గాలేరు, నగరి, వెలిగొండ, వంశధార, తోటపల్లి గుండ్లకమ్మ వంటి పలు సాగునీటి ప్రాజెక్టులు ఎన్ని ప్రారంభించినా, ఆ ప్రాజెక్టులకు కేటాయించిన మొత్తాలలో, సిబ్బంది జీతభత్యాలు, పాలనా నిర్వహణకే అత్యధిక భాగం ఖర్చు చేస్తారు. ప్రాజెక్టులు పూర్తిచేయట మనేది అనంతంగా సాగుతూనే వుంటుంది.

ప్రజలకు మరింత దూరంకానున్న విద్య, వైద్యం

ప్రజలకు అత్యంత ప్రాధాన్యత కల్గిన విద్య, వైద్యరంగాలకు గత బడ్జెట్‌లో రూ. 9,312 కోట్లు కేటాయించగా, ఈ సం॥ 9, 244 కోట్లు - అనగా 68 కోట్ల రూ॥ అదనంగా కేటాయించామంటున్నారు. పెరుగుతున్న ద్రవ్యోల్బణాన్ని పరిగణలోకి తీసుకుంటే గత సం॥రం కంటే కేటాయింపులు ఏమీ పెరగలేదన్నది వాస్తవం.

ప్రభుత్వరంగంలోని ప్రాథమిక ఆరోగ్యకేంద్రాలనే గాక జిల్లా స్థాయి బోధనా ఆసుపత్రుల వరకు; ప్రాథమిక విద్య నుండి వృత్తి, సాంకేతిక, విద్యాసంస్థల వరకూ - ప్రైవేటు, కార్పొరేటు సంస్థలకు ఓవైపు కట్టబెడుతూ విద్యా, వైద్యరంగాల సముద్ధరణకు పాటుబడుతున్నామని చెప్పటం హాస్యాస్పదమైంది. పూర్తిగా ప్రజలకందుబాటులో, ప్రభుత్వ బాధ్యతగా, ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలోనే అందవలసిన విద్య, వైద్యాలను విపణిలో విక్రయ సరుకులుగా మార్చి, ప్రభుత్వ విద్యా సంస్థలను, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులను కునారిల్లచేస్తూ, ప్రజలకు గత్యంతరం లేకుండాజేసి కార్పొరేటు సంస్థల వైపు ప్రభుత్వమే నెడుతోంది. గత ప్రభుత్వం ఆరోగ్యశ్రీ ద్వారా, ప్రస్తుత ప్రభుత్వం ఎన్‌టిఆర్ వైద్యసేవ ద్వారా కార్పొరేటు ఆసుపత్రులకు ప్రజాధనాన్ని దోచిపెడుతోంది; ఫీజురీఎంబర్స్‌మెంట్‌ల రూపంలో వేల కోట్ల రూ॥లను కార్పొరేటు సంస్థలకు కట్టబెడ్తోంది. ఈ విధానాలను మరింత దూకుడుగా అమలుచేసే దిశగా ప్రభుత్వ విధానాలున్నాయనేది నిస్సందేహం.

ప్రతి నిరుద్యోగికి రెండువేల రూ॥ భృతి కల్పిస్తామని ఎన్నికలలో వాగ్దానం చేసి, దీనిని గత కాలమంతా విస్మరించారు. 2019 ఎన్నికలకు సమయం దగ్గరపడుతున్న సందర్భంలో నిరుద్యోగభృతి అనకుండా పారితోషికం పేరున రూ. 500 కోట్లు కేటాయించారు. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన నిరుద్యోగులనే లెక్కవేసు కున్నప్పటికీ ఈ పారితోషికం ఒక్కొక్కరికి రూ॥ 120కి మించదు. పైగా దీనికి 'సామాజిక సేవ'ను అర్హతగా పెట్టారు. దీని అర్థం స్పష్టమే. రానున్న ఎన్నికల కాలంలో గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాల్లో తమకు మద్దతుగా నిలిచే యువకులను సమీకరించుకోవటమే దీని పరమార్ధం మినహా మరొటి కాదు.

కనుక, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టిన ఈ బడ్జెట్ అంకెల గారడీతో ప్రజలను మభ్యపరచటానికి, అభివృద్ధి సాధిస్తున్నామని భ్రమింపజేయటానికి మాత్రమేగాక, భూస్వామ్య, సామ్రాజ్యవాద దోపిడీవర్గ ప్రయోజనాలను నెరవేర్చటానికి ఉద్దేశించినదని స్పష్టమౌతుంది. రాష్ట్రంలో ప్రజల శ్రమశక్తిని, భూమి, ఇతర సహజవనరులను, పుష్కలమైన జలవనరులను అనుసంధానం చేస్తేనే నిజమైన అర్ధంలో రాష్ట్ర ప్రజల సమగ్ర అభివృద్ధి సాధ్యమౌతుంది. దోపిడీ పాలకుల ఏలుబడిలో ఎన్ని బడ్జెట్‌లు గడిచినా, మౌలిక సమస్యల పరిష్కారానికి అనుగుణమైన ప్రణాళికలను ఆశించలేము. వాటిని పోరాడి సాధించుకోవలసిందే.

oooooo